

**Załącznik nr 2 do Protokołu z posiedzenia Zespołu Zarządzania Kryzysowego
Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 24 października 2023 r.**

Warszawa, 24 października 2023 r.

REKOMENDACJE

z posiedzenia Zespołu Zarządzania Kryzysowego Ministra Klimatu i Środowiska w sprawie sytuacji na rzece Odrze oraz w dorzeczu Wisły (ZZK MKiŚ)

W ramach podsumowania doświadczeń sezonu wiosenno-letniego 2023 r., związanych z przeciwdziałaniem masowym zakwitom „złotej algi”, mając na uwadze przygotowanie do okresu zimowego, Zespół Zarządzania Kryzysowego MKiŚ rekomenduje:

W dorzeczu Odry:

1. Z uwagi na stałą obecność „złotej algi” w starorzeczu w Januszkowicach i Zbiorniku Czernica – utrzymanie siatek zabezpieczających na wylotach ww. akwenów, w celu uniknięcia zjawiska śnięcia ryb wiosną 2024 r.
2. Utrzymanie istniejących biostabilizatorów w zbiornikach i starorzeczach. Worki ze słomą jęczmienną stopniowo uwalniają do wody substancje ograniczające rozwój glonów, ich wydajność wynosi trzy lata. Z uwagi na to, że zbliża się koniec okresu wegetacyjnego, możliwa jest zmiana usytuowania instalacji, np. poprzez zakotwiczenie ich na środku zbiornika i oznaczenie boją, tak, aby nie zakłócały one sposobu użytkowania zbiorników/starorzeczy.
3. Kontynuowanie przez służby i uprawnione jednostki regularnych przeglądów siatek zabezpieczających i zapór z biostabilizatorami.
4. Przeciwdziałanie stagnacji wody na urządzeniach wodnych skanalizowanego odcinka rzeki Odry w celu ograniczenia możliwości rozwoju „złotej algi”, która może przedostawać się do rzeki Odry z Kanału Gliwickiego.
5. Przy określeniu przepływów na Kanale Gliwickim należy kierować się wielkością przepływu w Odrze oraz liczebnością *Prymnesium parvum* w poszczególnych sekcjach Kanału, w celu, z jednej strony, przeciwdziałania stagnacji wody w Kanale Gliwickim i ograniczenia możliwości dynamicznego rozwoju „złotej algi”, z drugiej zaś ograniczenia ryzyka przedostania się z wód Kanału do rzeki Odry dużych ilości „złotej algi”. Rekomenduje się bieżące i stałe obserwacje danych z monitoringu.

Ministerstwo Klimatu i Środowiska

6. Zarządcy wód powinni prowadzić stały monitoring *Prymnesium parvum*, wzorem monitoringu interwencyjnego prowadzonego przez GIOŚ. Dodatkowo zalecane jest rozszerzenie stałego monitoringu o zlewnię Wisły.
7. Dodatkowo zalecane jest rozszerzenie zakresu badań w ramach monitoringu o jon amonowy.
8. Finalizacja przez IRS-PIB zgodnie z umową NFOŚiGW, budowy sieci automatycznego monitoringu. Ponadto prowadzenie regularnych przeglądów i kalibracji automatycznych sond oraz innych działań utrzymaniowych niezbędnych dla zapewnienia ciągłych i wiarygodnych pomiarów wód rzeki Odry oraz Kanału Gliwickiego w 2024 r.
9. Utrzymanie bieżącej współpracy pomiędzy użytkownikami wód. W tym koordynację przez PGW Wody Polskie, będące administratorem wód, cyklicznych spotkań z innymi użytkownikami wód, w celu ograniczenia kumulacji ładunków zanieczyszczeń wprowadzanych do wód, poprzez retencjonowanie, ograniczenie zrzutów oraz wykorzystanie możliwości gospodarki wodnej.
10. Stopniowe opróżnienie istniejących systemów retencyjno-dozujących i stworzenie jak największych możliwości innych form retencji w podmiotach korzystających z wód do końca sezonu zimowego. Przy tym rekomenduje się zachowanie przez użytkowników wód szczególnej czujności oraz pozostanie w stanie gotowości do podjęcia działań polegających na ograniczeniu zrzutów zanieczyszczeń do rzeki Odry.
11. W celu optymalizacji procesu zarządzania zrzutami wskazane jest opracowanie dynamicznego modelu hydrologicznego, jako narzędzia do wspierania decyzji w zakresie koordynacji zrzutów.
12. W okresie wiosennym zalecane jest zwiększenie poziomu retencji wód zbiorników w zlewni Odry (w szczególności zbiornik Nyski, Otmuchowski, Zalew Paczkowski, Turawa, Mietkowski) w celu umożliwienia zwiększonej alimentacji Odry w okresach ewentualnych niżówek i wzrostu zagrożenia.
13. W przypadku wystąpienia fali wezbraniowej na rzece Odrze, rekomendowana jest stabilizacja ilości zrzutów zasolonych wód do Odry w pierwszych godzinach wzrostu przepływu rzeki oraz w szczytowej fazie prognozowanej fali wezbraniowej. Celem tego działania jest zmniejszenie zasolenia wód Odry, które zasilą zbiorniki i starorzecza, dla ograniczenia możliwości rozwoju „złotej algii” w tych akwenach.
14. Rozbudowa możliwości retencyjnych zakładów przemysłowych i komunalnych.

Ministerstwo Klimatu i Środowiska

15. Kontynuowanie wzmożonego nadzoru przez uprawnione podmioty nad funkcjonowaniem oczyszczalni ścieków odprowadzających ścieki do Kanału Gliwickiego i Kanału Kędzierzyńskiego.
16. Kontynuacja przez PGW Wody Polskie działań przygotowawczych zmierzających do umożliwienia szybkiego odciążenia zbiorników starorzeczy, dla ograniczenia wymiany wód pomiędzy ogniskami rozwoju „złotej algi” a nurtem Odry, na wypadek zaistnienia takiej konieczności.
17. Oznaczanie miejsc, gdzie stwierdzono obecność „złotej algi”, za pomocą tablic informacyjnych, dostępnych w instrukcji dla służb wojewody dla ograniczenia przenoszenia „złotej algi” do innych rzek i zbiorników wodnych. Link do wzoru tablicy: <https://www.gov.pl/web/odra/zasady-bezpieczenstwa>.
18. Kontynuacja działań informacyjnych, w tym publikacji aktualności oraz wyników monitoringu na portalu www.gov.pl/web/odra, dla utrzymania pełnej transparentności polityki informacyjnej i edukacyjnej związanej z sytuacją na Odrze.
19. Kontynuacja bieżących kontaktów międzynarodowych w ramach grup roboczych polsko-czeskich i polsko-niemieckich, w tym wymiana informacji, m.in. w zakresie oznaczania „złotej algi”.

W dorzeczu Wisły:

1. Wprowadzenie stałego monitoringu *Prymnesium parvum* wzorem monitoringu interwencyjnego prowadzonego przez GIOŚ.
2. Kontynuacja przez zakłady wydobywcze mapowania połączeń hydrologicznych w systemach zbiorników wód w celu ograniczenia ryzyko przedostania się wody z potencjalnych zakażonych zbiorników do cieków w dorzeczu Wisły.
3. Kontynuacja bieżących działań w zakresie rozpoznania przez zakłady wydobywcze stanu własnościowego rowów systemu zbiorników wód oraz, dla należących do nich akwenów, przeprowadzenia identyfikacji zmierzającej do likwidacji nielegalnych wylotów i zrzutów do rowów i zbiorników. Celem działania jest ograniczenie dostępności biogenów do już skażonych lub potencjalnych skażonych „złotą algą” zbiorników.
4. Wykonywania we własnym zakresie, przez zakłady wydobywcze, badań monitoringowych pod kątem obecności "złotej algi" w zbiornikach technicznych znajdujących się na terenie zakładów.
5. Przeprowadzenie koordynowanej przez Wojewodę Śląskiego akcji identyfikacji zmierzającej do likwidacji nielegalnych wylotów i zrzutów do rzeki Pszczynki na odcinku od źródeł do Zbiornika Łąka, wzorem akcji przeprowadzonej przez służby Wojewody Opolskiego w starorzeczu w Januszkowicach w dn. 19 sierpnia 2023 r.
6. Rozbudowa możliwości retencyjnych zakładów przemysłowych i komunalnych.

Otrzymują:

1. RCB
2. CZK MSWiA
3. CZK MAP
4. CZK MI
5. PGW Wody Polskie
6. CZK MRiRW
7. IRŚ-PIB
8. WCZK Wojewody Lubuskiego
9. WCZK Wojewody Dolnośląskiego
10. WCZK Wojewody Opolskiego
11. WCZK Wojewody Śląskiego
12. WCZK Wojewody Zachodniopomorskiego